



HRVATSKI SABOR

**Odbor za financije i
državni proračun**

KLASA: 022-02/25-01/36

URBROJ: 6521-5-25-

Zagreb, 23. travnja 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

**PREDMET: Prijedlog zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske,
prvo čitanje, P.Z. br. 144
- Izvješće s rasprave**

Odbor za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora raspravio je na 24. sjednici, održanoj 23. travnja 2025. godine, Prijedlog zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, prvo čitanje, P.Z. br. 144, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 16. travnja 2025. godine.

Odbor je o predmetnom Prijedlogu zakona raspravljao na temelju svoje nadležnosti iz članka 73. Poslovnika Hrvatskoga sabora, kao matično radno tijelo.

Odbor je o predmetnom aktu raspravljao objedinjeno s Prijedlogom zakona o Centru za restrukturiranje i prodaju, prvo čitanje, P.Z. br. 145.

Uvodno je predstavnik predlagatelja istaknuo da se u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. provodi reforma koja uključuje izradu i usvajanje posebnog zakonskog okvira o pravnim osobama u državnom vlasništvu usklađenog sa smjernicama i preporukama Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD). Ovim Prijedlogom zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske propisuje se primjena standarda korporativnog upravljanja trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama u kojima je imatelj dionica i poslovnih udjela ili nositelj osnivačkih prava Republika Hrvatska. S obzirom na trenutačni decentralizirani pristup upravljanja pravnim osobama u državnom vlasništvu, novim zakonom uređuju se jasne uloge i omogućuje efikasnija koordinacija između nadležnih državnih tijela. Najvažnije odredbe zakona su: koordinacija izvršavanja članskih prava Republike Hrvatske u pravnim osobama od posebnog interesa u okviru Ministarstva financija; donošenje vlasničke politike kojom će se jasno i transparentno definirati uloga države u upravljanju pravnim osobama, obrazložiti razlozi za vlasništvo te utvrditi odgovornosti vlasničkih tijela uključenih u provedbu vlasničke politike; transparentan i konkurentan postupak izbora članova nadzornih odbora i uprava (javni natječaj); uvođenje obveze određenog broja neovisnih članova nadzornih odbora, kao i raznolikosti u sastavu odbora, osobito prema spolu, dobi, obrazovanju i profesionalnom iskustvu; jačanje uloge i odgovornosti članova nadzornih odbora da, uz konzultacije s Vladom, biraju članove uprave, uspostava sustava financijskih i nefinancijskih ciljeva, uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti, koje pravne osobe trebaju ispunjavati te njihovo praćenje od strane vlasničkih tijela, klasifikacija pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske s obzirom na obavljanje tržišnih djelatnosti i/ili djelatnosti pružanja javnih usluga, sprječavanje unakrsnog financiranja između tržišnih djelatnosti i djelatnosti pružanja javnih usluga; obveza preoblikovanja u trgovačka društva onih pravnih osoba koje nemaju oblik trgovačkog društva, a bave se pretežito tržišnim djelatnostima; objava popisa javnih usluga koje obavljaju pravne

osobe u vlasništvu Republike Hrvatske; poboljšanje prakse transparentnosti i javne objave; primjena zahtjeva i standarda određenih Zakonom na ovisna društva pravnih osoba u državnom vlasništvu. Donošenjem navedenog zakona stvaraju se preduvjeti za uspostavu jedinstvenog regulatornog okvira koji će osigurati učinkovitije ostvarenje javnih i komercijalnih ciljeva, jačanje mehanizama neovisnosti te profesionalizaciju upravljanja, a ova reforma također predstavlja i važan korak u procesu pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD).

U raspravi na Odboru je postavljeno pitanje o povratnim informacijama OECD-a o usklađenosti ovih akata s njihovim standardima, a imajući u vidu kandidaturu Republike Hrvatske za članstvo u toj organizaciji. Donošenje ovih zakona pozdravljeno je i od strane vanjskih članova Odbora te je iskazano uvjerenje da će ciljevi ovih zakona omogućiti suvremenije i djelotvornije upravljanje imovinom, pri čemu je posebno pohvaljena namjera postupnog izlaska države iz vlasništva onih društava koja su navedena kao „ostala“, aktivacija imovine za daljnji razvoj, kao i transparentniji izbor članova uprava i nadzornih odbora.

Odgovarajući na pitanja i komentare članova Odbora, u odnosu na standarde OECD-a, predstavnici predlagatelja pojasnili su da je od strane te organizacije istaknuta važnost i dana uputa u odnosu na standarde izvještavanja, standarde korporativnog upravljanja, izostanak izravnog političkog utjecaja kroz nadzorni odbor i uprave i dr., te je, kako je rečeno, uspostavljena usklađenost s načelima OECD-a.

Nakon kraće rasprave, Odbor za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora odlučio je jednoglasno (8 glasova „ZA“) predložiti Hrvatskome saboru sljedeće zaključke:

- 1. Prihvaća se Prijedlog zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske.**
- 2. Sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja dostavit će se predlagatelju da ih razmotri prilikom utvrđivanja teksta Konačnog prijedloga zakona.**

Za izvjestitelja na sjednici Hrvatskoga sabora određen je zastupnik mr. sc. Boris Lalovac, predsjednik Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr. sc. Boris Lalovac

